

Årsplan 2021/2022

Espira Skolegata barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen	5
Barns medvirkning	14
Samarbeid med foreldrene	15
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	16
Barnehagens fagområder	22
Vedlegg	24

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 103 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

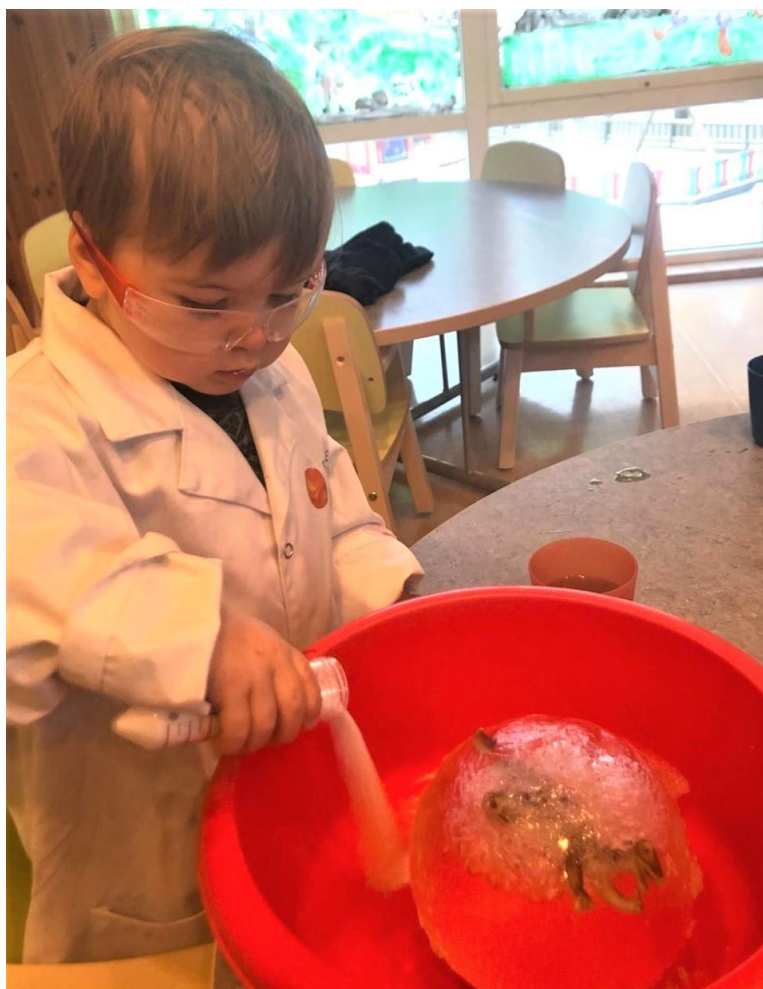
Om barnehagen

Espira Skolegata barnehage ligger sentralt i Askim og vi har flere skogsområder i nærheten. Vi benytter oss blant annet mye av et uteområde i Prestegårdsskogen som kalles Vesletunet. Her disponerer vi en egen hytte, gapahuk og grillplass. Vesletunet og de andre skogsområdene i nærheten gir oss fantastiske muligheter til å la barna utfolde seg i og oppleve naturen og dens endringer. Vi er en fullkostbarnehage der barna får servert alle måltider i barnehagen. Vi tilbyr sunn og variert kosthold og har en egen kjøkkenassistent som tilbereder varmlunsj til barna flere ganger i uken. Faglig har vi fokus på leken, lekemiljøet, språkmiljø, bevegelse i naturen og realfag. Vi skal utvikle rommene og materiellet vårt slik at det blir spennende, innbydende, utviklende og lærende lekemiljø og materiell for barna. Vi vet at trygghet og tilknytning er viktig og har derfor stort fokus på Trygghets sirkelen i arbeidet vårt. 50% av våre ansatte har gjennomgått COS-P/Trygghets sirkelen kurs og vi jobber kontinuerlig for å utvikle denne kompetansen i personalgruppen. De 2 neste årene skal hele personalgruppen delta i et kompetansehevingsprogram om inkluderende barnehagemiljø for å få kunnskap og kompetanse om forebygging av utestenging, mobbing og krenkelser.

Faktaboks

- **Åpningstider kl. 06.30-17.00**
- **Fullkosttilbud**
- **Resultat foreldreundersøkelsen: 4, 5 av 5 mulige**
- **Samarbeid med SOS-barnebyer**
- **Vi har et rikt og spennende materiell-innhold for utvikling av barnas språk**
- **Vi har utstyr og opplegg fra Forskerfabrikken**
- **Facebookside : Espira Skolegata barnehage**
- **Fagpedagog i 60 % stilling**
- **5 avdelinger og en gruppe**
- **Styrer : Tonje S. Teigland-Syse, tlf 45519417, e-post: styrer.skolegata@espira.no**

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Vi støtter barn i grensesetting og forebygger utestenging og mobbing.
 - Vi støtter barn i samspill gjennom å være gode forbilder og støtte.
 - Vi tar alle barns innspill og synspunkter på alvor.
 - Alle barn behandles med respekt, anerkjennelse og profesjonell omsorg.
 - Vi støtter barna i deres refleksjonsprosesser.
 - Vi er støttende stillas i konfliktløsning og jobber for at barna skal mestre å løse konflikter selv, gjennom dialog og gjensidig respekt.
- * Vi tenker muligheter framfor begrensinger og gir barna begrunnede svar.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

Mål: Vi skal hjelpe hvert enkelt barn i å bli den beste utgave av seg selv.

- Vi har kjøkkenassistent i 50% stilling som legger til rette for sunne og varierte måltider og lager varm mat 3 dager i uken.
- Barna lærer gode matvaner sammen med andre barn og voksne.
- Vi går på ulike turer der hvor voksne følger barnas spor, er nysgjerrige og utforskende sammen med barna.
- Vi samarbeider med ulike instanser for barnets beste.
- Vi er trygge og omsorgsfulle voksne som er tilstede, observerer, støtter og veileder barna i lek, selvstendighet og sosialt samspill.
- På hver avdeling deles barnegruppen i mindre grupper daglig. Dette er for barnets beste og gir oss voksne et bedre grunnlag for å se hvert enkelt barn, gjøre observasjoner, tilrettelegge og støtte.
- Vi voksne bruker trygghetssirkelen aktivt og hjelper barna til å styrke sitt selvbylde og gi dem troen på seg selv.
- Vi voksne har fokus på følelser som oppstår og støtter og veileder barna i konflikter.
- Vi jobber aktivt mot krenkelser og mobbing, personalet styrker sin kompetanse med kurset Inkluderende barnehagemiljø.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

Mål: Alle barn skal oppleve å føle seg trygg i barnehagen.

- Vi har stort fokus på tilvenning og setter opp en tilvenningsplan i samarbeid med foreldre
- Vi arbeider for et godt samspill og trygg tilknytning ved at vi har kompetanse om trygghetssirkelen.
- Vi setter tydelige grenser innenfor omsorgsfulle rammer, og vi er tålmodige.
- Vi roser og anerkjenner barnas egne omsorgs handlinger
- Vi møter barna følelsesmessig
- Vi deler barnegruppene i mindre grupper
- Vi utøver profesjonell omsorg, som handler om at vi voksne er i stand til å se, bli berørt av og beveget i møte med barn og deres opplevelser.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

Mål: Alle barn i vår barnehage skal oppleve utviklende lek med humor, glede og mestring i et inspirerende lekemiljø, både ute og inne.

- I leken skal barna være omgitt av inspirerende og støttende voksne. Vi ønsker å skape et levende og dynamisk lekemiljø, hvor vi stadig tilfører leken nye elementer. Dette kan vi få til ved å gi barna tilpasset lekemuligheter, hvor vi observerer hva barna er opptatt av og lytter til barnas utsagn og ønsker. Det er viktig med deltagende voksne, som kan gå inn og ut av leken ved behov uten at de tar over leken.
- Alle barn skal ha mulighet for et godt utgangspunkt for lek. Vi ønsker å gi barna felles lekereferanser gjennom bøker, bilder, fortellinger, digitale verktøy og dramatisering. I tillegg skal alle barn få støtte i leken ved behov. Gjennom samtaler med fokus på barnas perspektiv, meninger og handlinger kan voksne få nødvendig innsikt til å støtte barna til å finne løsninger på hvordan vi kan samarbeide om å videreføre leken.
- Vi skal tilrettelegge for et godt lekemiljø. Vi ønsker å bruke lekematerialer som appellerer til barnas kreativitet og fantasi. Dette gjør vi gjennom å gi barna udefinerte lekematerialer og naturmaterialer. Det er også viktig at barna opplever varierte lekearenaer og at lekemiljøet innredes etter barnas impulser og er dynamisk. Vektlegging av turer i skog og mark er viktig for å gi varierte lekearenaer.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

Mål: Vi skal gi barna mulighet å medvirke i sin egen i læringsprosess i forhold til livslang mestring og oppbygging av sosial kompetanse.

- Vi er pålogget og til stede her og nå sammen med dem. Vi er observante og fanger opp barnas mange uttrykk og behov. Vi jobber etter Trygghetssirkelmodellen- Er støttende stillaser for barna ute i utforskning og lek, men samtidig ladestasjoner når barna trenger trøst eller bare ny energi for å bevege seg ut i aktivitet, utforskning og lek igjen.
- Vi støtter barnet i å uttrykke sine meninger og oppfordrer dem til kritisk tenkning.
- Vi hjelper barnet med å finne mening gjennom samspill og samtaler.
- Vi anerkjenner barnets perspektiv i alle situasjoner.
- Vi gir barnet mulighet til å reflektere over egne handlinger. Barnet får ny innsikt gjennom denne refleksjonen og opplever at samspillet med omgivelsene gir mening. Denne meningsskapingen gir mestringsfølelse over å kunne lykkes i samtaler, rollespill og samspill med andre.
- Barna opplever voksne som fremmer fellesskapet og støtter barnas aktiviteter og initiativ.
- Barna opplever at vi synliggjør mangfoldets positive sider, som grunnlag for opplevelser, reflekterende samtaler og toleranse.
- Vi har utforskende samtaler med barna om blant annet følelser, verdier, behov og ansvar.
- Vi gir barna mulighet til å uttale seg om og finne løsninger på etiske dilemmaer.
- Vi bygger opp barnas vurderingsevne, så de kan yte motstand når det er nødvendig og handlingskompetanse når situasjonen krever det.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Vi legger til rette for barnas kreative utvikling i egen lek.
- Vi danner et stimulerende, spennende og utfordrende lekemiljø.
- Vi fanger opp og følger barnas spor. Sammen med barna undrer vi oss rundt det de er opptatt av og kan videreføre dette til små og større prosjekter, ute og inne.
- Vi stimulerer til utforskning og undring ved at vi blant annet arrangerer «Nysgjerrigperdagen», vår og høst.
- Vi deltar på lesestund i regi av biblioteket og er med på det som skjer i nærmiljøet.
- Vi er hele tiden opptatt av å jobbe med det fysiske miljøet på avdelingen ut ifra hva barna er opptatt av og hvilket tema vi jobber med. At barna skal kunne bidra til egen og andres læring. Med synlige og tilgjengelige materialer som gjør det mulig for barna å være kreative i leken og drive den fremover. Et miljø som stimulerer til undring, utforskning og refleksjon.
- Vi legger tilrette for realfaglige aktiviteter og lek med barna. Vi har utstyr fra Forskerfabrikken og får aktiviteter og eksperimenter fra dem.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

Mål: Alle barn skal oppleve å være en del av fellesskapet å få oppleve og få mulighet for relasjonsoppbygging og ha noen å leke med.

- **Barna skal oppleve voksne som er pålogget og tilstede her og nå sammen med dem.** Voksne som er observante og fanger opp barnas mange uttrykk og behov. Voksne som jobber etter Trygghetssirkelmodellen. Som er støttende stillaser for barna ute i utforskning og lek, men samtidig ladestasjoner når barna trenger trøst eller bare ny energi for å bevege seg ut i aktivitet, utforskning og lek igjen.
- **Barna skal oppleve voksne som støtter deres initiativ til samspill og aktivt bidrar til at alle barn har mulighet for samspill og lek gjennom barnehagedagen.** Vi deler opp barna i mindre grupper slik at muligheten for lek, vennskap og relasjonsbygging blir enklere og mer oversiktlig for barna. Vi voksne skal ved hjelp av oppmerksomhet og veiledning ta aktiv del i barnas samspill/lek i form av blant annet samtaler og tilstedeværelse. Gjennom samtaler vil grensesetting og respekt for egne og andres grenser, opparbeiding av gode arbeidsredskaper for kommunikasjon og refleksjon og det å se en sak fra flere synsvinkler være aktuelle temaer. Gjennom samtaler skal barna også få mulighet for å reflektere over egne følelser opplevelser og meninger.
- **Barna skal oppleve voksne som støtter og gir gode muligheter for oppbygging av relasjoner og vennskap.** Vi skal støtte og ta barnas relasjoner på alvor, lytte til barnas behov i samspillet og støtte hvert enkelt barn i oppbygging og ivaretaking av et vennskap. Gjennom barnesamtaler og barnemøter skal barna oppleve voksne som jobber aktivt for å forebygge diskriminering, krenkelse, utestenging, uheldige samspillsmønstre og mobbing. Vi skal samtale med barna om inkludering og det å gi plass til flere. Ikke minst skal vi voksne være gode rollemodeller som er bevisst sin atferd og som kan vise barna alternativer ved negativ samhandling.

- **Gi barna en opplevelse av fellesskap, samhørighet og ansvarlighet.** Vi skal gi barna felles opplevelser og erfaringer, slik at de stiller likt i for eksempel lek. Vi skal møte barna der de er på deres premisser og gi ros å støtte for å bygge opp et godt selvbilde. Dette for at barna skal se seg selv som betydningsfulle og viktige i forhold til samhandling og vennskap. Vi skal inviterer barna med på og utforme regler for samhandling og gi dem mulighet medvirkning og refleksjon.
- **Alle ansatte i barnehagen deltar og skal gjennomføre kurset “Inkluderende barnehagemiljø” de neste 2,5 årene, 2021- 2024.**

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi har et stort antall spennende eventyr og tema- språkposer og- kofferter. Vi jobber for å synliggjøre dette rundt i barnehagen og får en aktiv bruk av det i det daglige arbeidet med barna.
- Vi deltar på Bibliotekets lesestunder med grupper av barn.
- Vi viderefører arbeidet med «Å leke en bok». Der introduserer vi bøkene på en måte som vekker nysgjerrighet og engasjement. Ved høytlesing legges det inn lesestopp som åpner for barnas spørsmål, undring og filosofering rundt innholdet og bildene i boken. I etterkant overføres bokens innhold til barnas lek ved hjelp av mange ulike kreative fremgangsmåter. På den måten får barna felles erfaringer som de benytter i leken. Vi jobber hele tiden med benevning fra de ulike årstidene og prosjektene vi jobber med.
- Vi sørger for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, fanger opp og støtter barn med ulike former for kommunikasjonsvansker, i liten gruppe med språklek.
- Vi har en fagpedagog som arbeider med lekegrupper med fokus på språk, på storbarns - avdelingene.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

Mål: Barna i vår barnehage skal oppleve at deres synspunkter og tanker er viktige og at de kan påvirke sin egen hverdag.

- Vi er oppmerksomme og lytter til barnas interesser, synspunkter og individuelle behov
- Barnas interesser og behov tas hensyn til i den pedagogiske planleggingen, og i tilrettelegging av barnestyrt aktivitet.
- Vi følger barnas spor. Vi utforsker og undrer oss sammen med barna og det er deres interesser og fokus som avgjør veien videre. For å kunne følge barnas spor på denne måten har vi ikke for detaljerte og fastlåste planer.
- Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. De skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Når barna kommer til barnehagen ønskes de velkommen med navn
- Vi har besøksdager, foreldremøte og oppstartsamtaler med nye foreldre en stund før oppstart i barnehagen
- Vi har foreldrearrangement, som foreldrekaffe, høstsuppe og forestillinger
- Vi arrangerer sommerfest i samarbeid med foreldrekontaktene
- Vi har foreldresamtaler og foreldremøte

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Vi planlegger gjennom årsplan, pedagogiske planer for avdeling, månedsbrev og ukeplaner i Spireportalen
- Planleggingsarbeidet foregår på personalmøter, plandager, ledermøter og individuell arbeidstid
- Vi baserer vår planlegging på vår kunnskap om barns utvikling og læring og vår kompetanse innenfor Trygghetssirkelen og Inkluderende barnehagemiljø. Individuelt og i gruppe
- Vi søker ny kunnskap og utvikling gjennom kurs og ved å dele hverandres kompetanse.
- Vi baserer planleggingen vår på barns fokus og interesser. Vi følger barnas spor.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Vi gjør systematiske vurderinger gjennom metodikken «Espira BLIKK» der vi vurderer egen praksis utfra kvalitetskjennetegn hentet fra Rammeplanens områder. Vi blir

også vurdert av et team bestående av pedagoger fra en annen Espira barnehage på disse kvalitetskjennetegnene.

- Vi jobber med kompetanseheving innenfor Trygghetssirkelen og som en del av dette inngår vurdering av egen praksis i møtene mellom voksen – barn.
- Vi deltar på kompetanseheving for å kunne gi alle barn et inkluderende barnehagemiljø. Gjennom dette kurset reflekterer vi både individuelt og i grupper.
- Vi evaluerer på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Vi jobber med systemtiltak rundt barn som trenger ekstra støtte
- Vi kartlegger barnas behov ved bruk av observasjoner og kartlegginger.
- Vi deler barna i små grupper og jobber med systemet – organisering, voksenrollen, forutsigbarhet ol.
- Vi har et tett samarbeid med PPT og mottar veiledning derfra ved behov.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- Vi jobber med trygghet og tilknytning i relasjon med de yngste barna, ved å for eksempel aktivt bruke det pedagogiske verktøyet Trygghetssirkelen. Vi er tilgjengelige for barna på gulvet der de er, som en ladestasjon for å kunne utforske videre.
- Vi har fokus på språket og benevner ting, handlinger og følelser for barna gjennom hele dagen.
- Vi deler barna inn i mindre grupper for å sikre trygghet, ro og at alle barn blir sett og hørt. Også for å fremme utviklingen av leke-, sosial-, og språklig kompetanse.
- Vi legger til rette for faste rutiner og aktiviteter som gjentar seg hver dag. Dette skaper forutsigbarhet og trygghet for de yngste.
- Vi voksne fungerer som et støttende stillas rundt hvert enkelt barn og hele barnegruppen. Dvs. at vi voksne støtter og oppmuntrer barna til å mestre og gjøre/klare selv. Styrke selvfølelsen og selvstendigheten hos barna.
- Vi voksne følger barnas spor og spiller videre på dette. Hvor er småbarnas øyne, hender og føtter? Altså hvor er fokuset deres og hva interesserer dem? Vi voksne legger også ut spor for å fange interessen til barna. Vi er helt avhengig av barnas interesse skal det skje læring og utvikling hos barna.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- Vi tilrettelegger for varierte aktiviteter og bevegelse ute og inne for å utvikle grovmotorikken.
- Vi legger til rette for varierte håndbevegelser gjennom bruk av ulikt materiell for utvikling av barnas finmotorikk
- Vi gir barna erfaringer med sortering, kategorisering, spill, rollelek, sanseopplevelser og eksperimentering for å fremme deres kognitive utvikling.
- Vi stimulerer barnas auditive opplevelser gjennom bruk av musikk, takt, sang, rim, regler, instrumenter, bøker og eventyr.
- Vi legger tilrettelegger for at barna blir kjent med bokstaver og tall, igjennom å ha det opphengt på veggene og forskjellige aktiviteter som spill, bøker og tegning/skriving
- Vi hjelper barna å finne ut hva som er grunnen til en konflikt ved å sette ord på hva som har skjedd og deretter finner vi en løsning sammen med barna.
- Vi tilbyr aktiviteter som stimulerer kropp gjennom hinderløyper, skogturer og variert fysisk aktivitet.
- Vi tilbyr intellektuelle utfordringer gjennom filosofi, utforsking av ulike fenomener, forsøk i naturfagets ånd og samtaler om hverdagslige ting, følelser og gjøremål.
- Vi tilbyr rike erfaringer med sosiale situasjoner og relasjoner. Vi støtter barna i etableringen av relasjoner, opprettholdelse av relasjoner og i konfliktløsning. Vi jobber aktivt for at alle skal føle seg som en del av et fellesskap
- Vi deler inn i smågrupper for at alle skal få mulighet til utvikling utfra den egne progresjonen.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- Vi har en egen avdeling for skolestarterne som heter Skolespira.
- Vi har fokus på prosjektarbeid som berører de ulike fag-områdene fra rammeplanen og ut ifra barnas interesser.
- Vi styrker barnas selvstendighet i ulike situasjoner for å forberede til skolestart.
- Vi anerkjenner barnas interesser og gir dem nye utfordringer i forhold til disse.
- Vi oppfordrer barna til å være medvirkende til egen konfliktløsning ved å la barna være aktivt deltagende og gi dem mulighet for å uttale seg årsak, handling/konsekvens og løsning.
- Vi jobber aktivt for å fremme vennskap ved å gi god plass for gode samspills- og relasjonsforhold i barnehagehverdagen.
- På skolespira har vi lærerike og spennende aktiviteter og opplevelser som er med på å gjøre det siste året til noe helt spesielt.

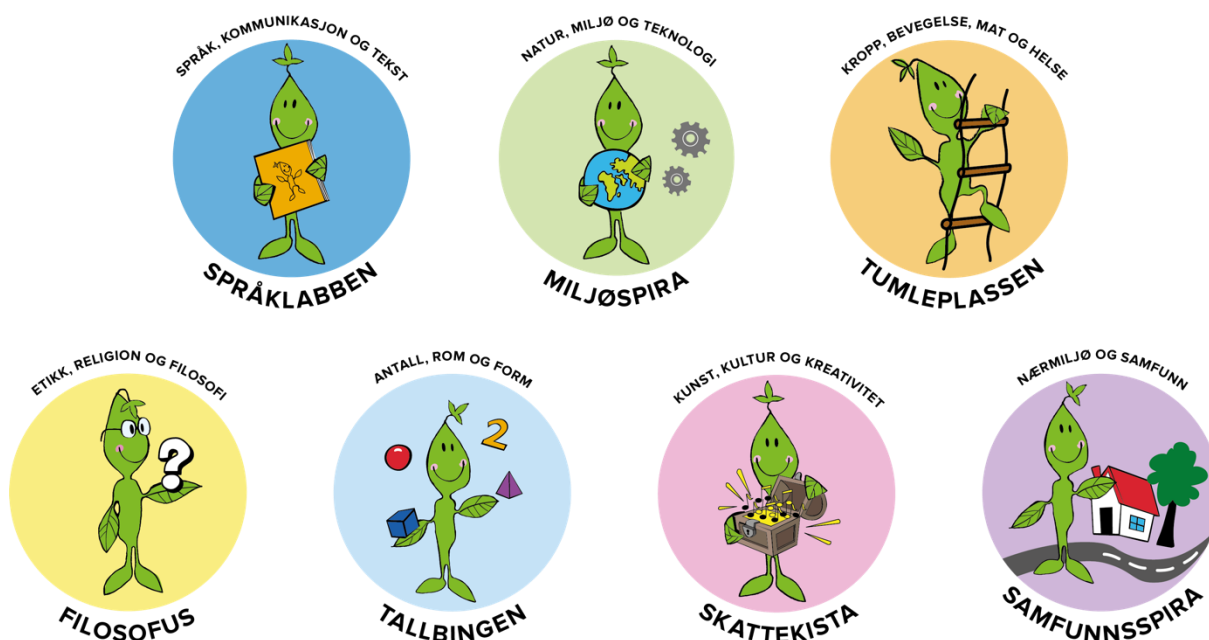

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

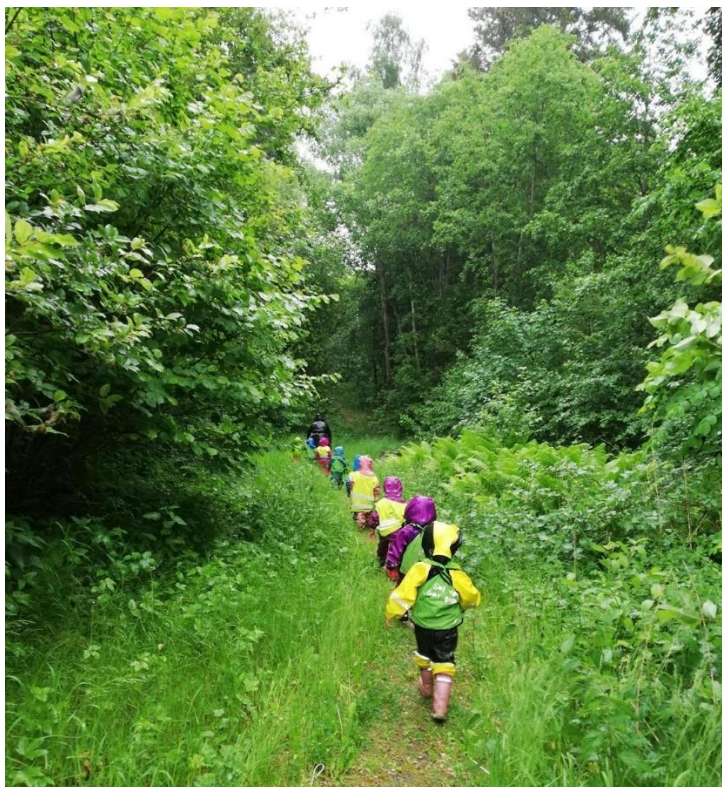
Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Vi har en fagpedagog som jobber med smågrupper der lek, samspill og språk står i fokus
- Vi skal utvikle barnas lekemiljø kontinuerlig etter barnas interesser. Vi vil tilføre ulike materialer, som naturmaterialer og gjenbruksmaterialer til barnas lek, både inne og ute.
- Vi eksperimenterer sammen med barna og vi arrangerer «nysgjerrigperdagen» 2 ganger i året. Vi har utstyr fra Forskerfabrikken og følger deres opplegg for ulike aktiviteter med barna.

- Vi jobber med språkmiljø og bøker. Vi arrangerer en temauke en gang i året der lesing og bøker er spesielt i fokus.
- Vi har temauker i forbindelse med FN dagen og Samenes dag, der likeverd, respekt og mangfold er i fokus, og barna får kjennskap til andre kulturer.
- Vi bruker skogområder, Vesletunet og Askimhallen aktivt for bevegelse i naturen og i sportshallen.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

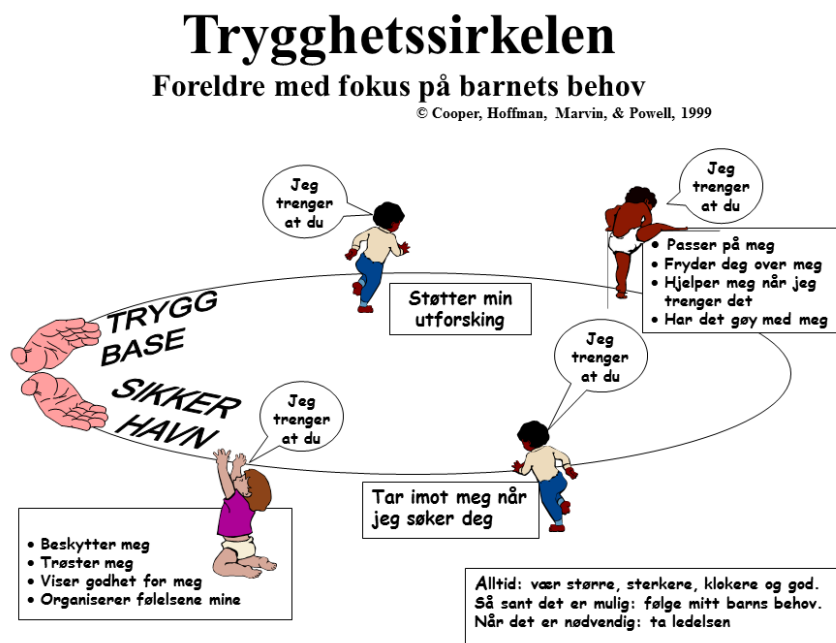
- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

